

به نام خدا

گزارش ظرفیت های سرمایه گذاری در بخش های صنعت کشاورزی و دامداری روسیه

با توجه به تنوع طبیعی و اقلیمی روسیه، تفاوت در موقعیت جغرافیایی مناطق و توزیع نابرابر جمعیت و منابع، کاملاً طبیعی است که جذابیت سرمایه گذاری و فعالیت مناطق مختلف نیز متفاوت باشد. در ۸ ماهه سال ۲۰۱۸ سرمایه گذاری در بخش کشاورزی نسبت به همین دوره در سال ۲۰۱۷ نزدیک به ۱۰ درصد افزایش یافته و به ۲۶۲٫۸ میلیارد روبل رسیده است. و به طور کلی در صنعت کشاورزی سرمایه گذاران خارجی در سال ۶۰۰ میلیون دلار سرمایه گذاری می کنند. در سال ۲۰۱۶ در بخش کشاورزی سرمایه گذاران خارجی در ۴۱ پروژه و در سال ۲۰۱۷ در ۳۸ پروژه سرمایه گذاری کرده اند. در سال ۲۰۱۷ سرمایه گذاری خارجی مستقیم به روسیه ۲۳ میلیارد دلار را تشکیل داده است.

۱۰ کشور اصلی سرمایه گذار در روسیه و تعداد پروژه های سرمایه گذاری شده

کشورهای سرمایه گذار	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
چین	۳	۳	۰	۴	۷	۱۲	۹	۳۲
آلمان	۲۶	۱۳	۲۸	۱۲	۱۱	۳۶	۴۳	۲۸
آمریکا	۲۴	۲۴	۲۹	۲۴	۱۴	۲۹	۳۸	۱۹
ایتالیا	۶	۶	۵	۲	۴	۱۲	۷	۱۷
ژاپن	۱۱	۶	۹	۱۴	۸	۱۰	۱۲	۱۷
کره جنوبی	۴	۰	۱	۱	۳	۳	۲	۱۲
فرانسه	۱۰	۹	۱۴	۷	۱۴	۲۰	۲۰	۱۱
سوئیس	۱۱	۴	۳	۴	۸	۸	۷	۱۱
انگلیس	۱۴	۴	۲	۳	۶	۵	۲	۸
فنلاند	۸	۶	۵	۵	۶	۹	۷	۷

سرمایه گذاران خارجی در بخش کشاورزی به طور سنتی علاقه مند به سرمایه گذاری در بخش هایی مانند کشاورزی اولیه، تولید شیر، زیرساخت های لجستیک و همچنین تولید سبزیجات گلخانه ای دارند. به نظر

متخصصان اگر قبلاً سرمایه گذاران خارجی فقط به فکر تامین بازار داخلی روسیه بودند الان به فکر صادرات محصولات تولید شده در روسیه به بازارهای خارجی نیز می باشند. همه بخشهای مربوط به باغبانی علمی به طور بالقوه جذاب هستند. با سرمایه گذاری های مناسب در زمینه تکنولوژی، اینتجارت می تواند بسیار سودآور باشد اما مالکیت زمین توسط شرکت های خارجی محدود است. توسعه تولید محصول کشاورزی و حمل و نقل مورد توجه سرمایه گذاران خارجی می باشد. یکی از بزرگترین تامین کنندگان کالاهای اولیه جهان شرکت لوئیس دریفوس (Louis Dreyfus فرانسوی، مالک - مارگاریتا لوئیس دریفوس) دارای ۱۲ بالابر غلات در روسیه است و شامل ۱۰ شرکت بزرگ صادرکننده غلات روسیه به حساب می رود. شرکتهای خارجی زیادی هستند که در مناطق مختلف روسیه در صنعت کشاورزی در بخشهای مختلف سرمایه گذاری کرده و در حال فعالیت می باشند.

۱۰ منطقه روسیه با بیشترین تولید غلات در سال ۲۰۱۷

استان ها	هزار تن	
منطقه کراسنودار	۱۴۱۰۷.۴	۱
استان روستوف	۱۳۳۲۳.۹	۲
منطقه استاوروپول	۱۰۰۴۶.۸	۳
استان ساراتوف	۵۷۸۰.۲	۴
استان ولگوگراد	۵۶۳۷.۵	۵
استان ورونژ	۵۵۰۱.۳	۶
ناحیه آلتایی	۴۹۵۸.۷	۷
جمهوری تاتارستان	۴۸۵۳.۵	۸
استان کورسک	۴۸۳۴.۴	۹
استان اورنبورگ	۴۲۰۰.۸	۱۰

بخش لبنیات با توجه به خطرات بالا و دوره بازپرداخت بلند که دارد مانع سرمایه گذاران می شود بخش عمده سرمایه گذاری در این صنعت هنوز توسط سرمایه گذاران روسی انجام می شود اگر چه پروژه هایی وجود دارد که با سرمایه های خارجی فعالیت دارند. با این وجود، سرمایه گذاران خارجی نه تنها پروژه های لبنی را توسعه می دهند، بلکه از رهبران اصلی بازار این صنعت نیز می باشند. در سال های اخیر شرکتهای بزرگ خارجی در این صنعت در استانهای مختلف روسیه در حال فعالیت می باشند. برای مثال آقای شتفن دیور مالک شرکت

اکونیوا آپک هلدینگ (ЭКОНИВА-АПК) و شرکت مادر این هلدینگ در آلمان "Ekosem-Agrar" می باشد که در بخشهای صنعت گوشت و شیر فعالیت دارد و در استانهای وورونژ، کورسک، نووسیبیرسک، کالوژسکی، آرنبورگ و تیومن دارای بیشتر از ۱۹۸ هکتار زمین و ۶۱,۵ هزار دام بوده و در سال ۲۰۱۵ بیشتر از ۱۸۰ میلیون لیتر شیر تولید نموده است و یکی از بزرگترین شرکتهای این صنعت نه فقط در روسیه بلکه در اروپا نیز به شمار می رود.

۱۰ منطقه روسیه با بیشترین جلب سرمایه مستقیم خارجی

منطقه	تعداد پروژه ها - ۲۰۱۵	تعداد پروژه ها - ۲۰۱۶	تعداد پروژه ها - ۲۰۱۷
مسکو و استان مسکو	۴۵	۴۹	۵۴
سنت پتر بورگ و استان لنینگراد	۲۲	۱۵	۱۷
جمهوری تاتارستان	۱۵	۷	۱۴
ناحیه پریمورسک	۰	۷	۱۲
استان لیپتسک	۱۰	۲	۹
استان کالوژسکایا	۸	۱۵	۷
استان روستوو	۱	۳	۶
جمهوری باشکورتوستان	۰	۰	۵
استان بلگورود	۱	۲	۵
استان ولادیمیر	۳	۶	۵

صنعت گوشت:

بخش گوشت با چشم انداز صادرات برای شرکت هایی بسیار جالب است که آماده هستند تا فروش را نه تنها در روسیه بلکه در کشورهای آسیایی نیز گسترش دهند. این بخش چند سال پیش سودآور نبود و بازپرداخت طولانی داشت. مناطق که بیشترین پرورش دام برای گوشت دارند جمهوری کالمیک، استان اورنبورگ، چلیابنسک، روستو و منطقه استاوروپول می باشد. در سال های اخیر پرورش دام در مناطق دیگر روسیه به مانند استان بریانسک، وورونژ، کالوژسکایا، جمهوریهای باشکرتستان، تاتارستان، آلتای و منطقه کروسنودور در حال افزایش می باشد.

کشور های سرمایه گذار در بخشهای صنعت کشاورزی و دامداری روسیه

مبلغ سرمایه گذاری	حوزه فعالیت	مناطق حضور	پروژه	کشور	شرکتها
۳۵۰ میلیون روبل در سال های ۲۰۱۵-۲۰۱۶	۱۱۳ هزار هکتار، دام برای شیر و گوشت ۶۵۰۰ گاو، تولید شیر ۱۳ میلیون لیتر در سال	استانهای وورونژ، اورلوو و روستوف	"راو آگرو- پرو"	چک	پی.پی.اف.گروپ PPF Group
۱,۵ میلیارد روبل به ترمینال و ۲۰ میلیون دلار برای خرید تکنولوژی	بیشتر از ۱۰۰ هزار هکتار برای باغبانی علمی	استان روستوو و مناطق ستوروپولسک	"رز آگرو"	فرانسه	لوئیس دریفوس Louise Dreyfus
-	۵,۵ هزار هکتار باغبانی علمی و دام برای شیر	منطقه پریمورسک	"خنده خورول آگرو" "خنده میخایلوکا آگرو"	کره جنوبی	هندای هیوی موتورز Hundai Heavy Motors
۵,۵ میلیارد روبل تنها برای احداث مجتمع ها در استان نیژگورودسکی	۱۳ هزار هکتار و پرورش خوک	استان های کالینینگراد و نیژکورودسک	"پراودینسکوی سوینوپرویزوود ستوو"	نروژ	ار.بی.پی.ای.گروپ RBPI Group
۲ میلیارد دلار در نقشه دارد	خوکپروری ۳۰ هزار تن در سال و مرغپروری و دام برای شیر	استان های مسکو، کالوژسکایا، کورسکایا، لنینگرادسکایا	"چارون پوپکاند فودس"	تایلند	چارین پوکفند گروپ Charoen Pokphand Group
۰,۵ میلیارد دلار در نقشه	نقشه توسعه پرورش دام برای شیر	استان های مسکو و کالوژسکایا،	"TH true Milk"	ویتنام	تی.اچ.ترو میلک TH true Milk
۷ میلیارد روبل با شرکا	تولید بوقلمون تا ۲۰۰ هزار تن در سال	استان تامبو	"تامبوسکایا ایندیکو"	اسپانیا	گروپو کارپاراتیوو فیوچرز GrupoCorporat ivoFuerters
۱۲۰ میلیون یورو و ۳	۷۰ هزار هکتار باغبانی	استان های بلوگوراد و	شرکت صنعتی	آلمان	تونیز لین اسمتل

اند کو ToenniesLeb ensmittel GmbH & Co	کشاورزی "دون"	وورونژ	علمی، خوک پروری ۷۰ هزار کیلو در سال	میلیارد روبل برای ساخت کارخانه
مبادله دولوپمنت کمپانی Mubadala Development Company	امارات "افکو" "ناتسیانال"	استانهای بلوگرود و وورونژ و منطقه کراسنودار	گسترش بازارهای جدید باغبانی علمی، گسترش زمینها و زیرساختها	۱۹ میلیارد روبل با شرکا
اولام Olam	سنگاپور "روسکایا مالاچنایا کومپانیا"	استان پنزنسکایا	تولید شیر ۵۷,۵ هزار تن و باغبانی علمی	۸ میلیارد روبل
پاتریک هافمن Patrick Hoffman	فرانسه "اوترادا"	استان لیپتسک	پرورش خوک	۴ میلیارد روبل
بوندواللی Bonduelle	فرانسه "Bomduelle e Russia"	منطقه کراسنودار	تولید و کارکرد سبزیجات	۴ میلیارد روبل
دانون Danone	فرانسه "داماته"	استان تیومن	ساختمان مجتمع برای تولید شیر برای ۴,۶ هزار گاو	۵,۶ میلیارد روبل
اگسن Agsen	ترکیه "اگسن پروپرتی" "زرنوویا کومپانیا"	استان پنزنسکایا	در ۱۴۵ هزار هکتار باغبانی علمی و برای ۱۵۰ هزار تن غلات بالابر غلات	۲ میلیارد روبل تنها برای ساخت بالابر غلات
بلک ارث فارمین Black Earth Farming	سوئد "اگرو- اینوست"	استانهای وورونژ، کورسک، لیپتسکایا و تامبوسکایا	۲۵۸ هزار هکتار باغبانی علمی	۲۷۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۳
ایداوانگ Idavang A/S	دانمارک "ایداوانگ اگرو"	استانهای لنینگراد و پسکو	پرورش خوک ۳۰۰ هزار عدد و تولید خوراک دام	۲ میلیارد روبل فقط در استان پسکو
سیوکدن Sucden	فرانسه "سیوکدن"	منطقه کراسنودار، و استانهای لیپتسک و پنزا	تولید شکر، باغبانی علمی در ۹۵ هزار هکتار	۱۸۰ میلیون دلار فقط برای مدرنسازی کارخانه ها در سال ۲۰۱۳
جان هاسکل	آمریکا شرکت	استانهای تامبو،	پرورش گاو برای تولید	۶۰ میلیون روبل

	گوشت ۲۰۰ هزار عدد	پنزنسکایا و اولیانوسکایا	کشاورزی "بوندارسکایا"		John Haskell
۱۰ میلیارد روبل در سال ۲۰۱۷	۱۹۸ هزار هکتار باغبانی علمی، تولید شیر ۶۱ هزار عدد گاو، پرورش گاو برای تولید گوشت ۶,۳ هزار عدد	استانهای وورونژ، کورسک، نووسیبیرسک، کالوژسکی، آرنبورگ و تیومن	مجتمع صنعتی کشاورزی "اکونیوا"	آلمان	اکوسم-اگرار جی.ام.بی.اچ Ecosem – Agrar GmbH

افزایش جمعیت کره زمین و نیاز بیشتر به مواد غذایی سرمایه گذاران خارجی به سمت کشورهایی که دارای زمینهای وسیع و آبهای فراوان هستند از جمله روسیه سوق داده است. امروزه روسیه یکی از کشورهای اصلی صادر کننده غلات به جهان می باشد و طبق آمار های رسمی ایران سومین کشور وارد کننده غلات از روسیه می باشد که در سال ۲۰۱۷ به مقدار ۲۴۶۱ میلیون تن واردات داشته است. همچنین روسیه کشور مصرف کننده محصولات غذایی و وارد کننده به حساب می رود که امروزه با توجه به برنامه جایگزینی واردات در حال جلب سرمایه گذاران خارجی می باشد. دولت روسیه طبق قوانین سرمایه گذاری خارجی برای جلب سرمایه گذاران مزایایی را در نظر گرفته است که بتوانند در این کشور به راحتی سرمایه گذاری کنند و برای طرفین سود آور باشد.

بررسی آخرین وضعیت و نتایج توافقات کمیسیون مشترک دو کشور در بخش کشاورزی:

- در زمینه کشاورزی همکاری های خوبی میان دو کشور در جریان است طرف ایرانی معتقد است که ظرفیت ها و توانمندی های دو کشور در زمینه کشاورزی بسیار بیشتر از آن مقداری است که تاکنون مورد استفاده قرار گرفته است. این ظرفیت ها شامل: کشت فراسرزمینی (دانه های روغنی، سبزیجات، میوه، تهیه و بسته بندی خشکبار) همکاری های دو کشور در زمینه شیلات، همکاری های علمی و اجرایی در زمینه بهداشت محصولات گیاهی و دامی، سرمایه گذاری مشترک در پروژه های دامپروری، تامین و تجهیزات کشتارگاه ها و صادرات گوشت به ایران می باشد.

- ایران به طور میانگین سالانه حدود ۱,۳ میلیون تن واردات کشاورزی از روسیه دارد. ایران به طرف روس پیشنهاد داده این ظرفیت به ۵ میلیون تن برسد. سه میلیون تن ذرت، یک میلیون تن جو، یک میلیون تن روغن و ۵۰ هزار تن گوشت. طرف ایرانی درخواست خود را به صورت کتبی طی یادداشت سفارت جمهوری اسلامی

ایران در مسکو در ۲۱ اوت ۲۰۱۸ به وزارت امور خارجه و وزارت کشاورزی روسیه اعلام داشته است. لیکن با گذشت ۳ ماه تاکنون علیرغم پیگیری های مکرر سفارت پاسخی دریافت نشده است. ابراز تمایل طرف ایرانی به تهیه اقلام ذکر شده مجدداً تکرار می گردد.

- در این خصوص شرکت اس ال آ ال وابسته به وزارت جهاد کشاورزی ایران قراردادی را با یک شرکت روسی برای تامین ۶۰۰ هزار تن ذرت و ۴۰۰ هزار تن جو منعقد نموده است. شرکت ایرانی آمادگی دارد نیازهای کشاورزی و گوشتی خود را که برخی مواقع از کشورهای دور تهیه می نماید از کشور همسایه یعنی فدراسیون روسیه تهیه نماید.

- در زمینه کشت فراسرزمینی تاکنون حدود ۱۳۰ هزار هکتار زمین توسط شرکتها و بخش خصوصی ایرانی عمدتاً در جنوب روسیه به صورت تملیکی یا اجاره ای مورد بهره برداری قرار گرفته است. طرف ایرانی از توسعه کشت فراسرزمینی به خصوص برای کشت سویا و تولید دانه های روغنی استقبال می نماید و آمادگی دارد شرکت های روسی را در ایران برای انعقاد قرارداد پذیرا باشد.

- معاونین وزرای کشاورزی ایران، روسیه و قزاقستان در اکتبر امسال، پس از انجام مذاکرات مفصل، بالاخره بر روی متن یک یادداشت تفاهم همکاری با موضوع تجارت گندم به توافق رسیدند. این متن به سه زبان تهیه شده و در اختیار طرف ها قرار داده شده تا پس از تایید نهایی در یکی از شهرهای تهران یا مسکو امضا شود طرف ایرانی اجرای این یادداشت تفاهم را زودتر از امضای آن توسط طرفها آغاز کرده است.

- با اشاره به سفر معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان شیلات ایران در سپتامبر ۲۰۱۸ به سن پترزبورگ جهت شرکت در کمیسیون مشترک دو کشور در زمینه شیلات، ابراز رضایت از همکاری های خوبی که میان دو طرف در زمینه شیلات و آبزیان در جریان است. دو طرف از همکاری های موجود راضی هستند.

- سرویس نظارت بر بهداشت گیاهی و دامی فدراسیون روسیه و سازمان دامپزشکی ایران و سازمان حفظ نباتات وزارت جهاد کشاورزی جمهوری اسلامی ایران همکاری های خوبی دارند و با یکدیگر به طور مرتب رایزنی نموده و دو طرف یکدیگر را نسبت به هشدارهای بهداشتی به موقع آگاه می نمایند طرف ایرانی آمادگی دارد نشست مشترکی را به طرف روس به منظور تبادل نظر و نیز کارگاه های آموزشی به منظور استفاده از تجربیات طرفین برگزار نماید.

نتیجه گیری:

کشورمان نیز می تواند همانند سایر کشورها در بخش کشاورزی و دامپروری در روسیه سرمایه گذاری نموده و محصولات مورد نیاز خود را در این کشور تولید کند. همانطوریکه در بالا ذکر کردیم امروزه صنعت دامپروری برای تولید گوشت در روسیه در حال توسعه و رونق می باشد و چون ایران در حال حاضر یکی از کشورهای وارد کننده غلات و گوشت به حساب می رود در این بخش ها می تواند در مناطق جنوب روسیه که از طریق دریایی خزر به ایران نزدیک می باشند سرمایه گذاری نموده و غلات و محصولات گوشتی و دامی خود را تامین نماید.

❖ تهیه شده توسط فرهاد پرند رایزن بازرگانی ایران در روسیه. ۱۴ دی ماه ۱۳۹۷